

STICHTING RENE DE CLERCQ VZW

Secretariaat Jan Dhaluin Beverenstraat 16 8740 Deerlijk
Telefoon 056/71 43 37 Kredietbank 463-5147011-71

NIEUWSBRIEF 1989-1990

Om het René De Clercqmuseum open te houden, hebben wij jaarlijks een werkingskapitaal nodig. Vermelden we hierbij dat alle leden van de Raad van Bestuur volledig gratis werken.

Om dat kapitaal jaarlijks bijeen te krijgen wordt een steunfonds opgericht:

"DE VRIENDEN VAN HET MUSEUM RENE DE CLERCQ"

U kunt lid worden als volgt: – beschermend lid: vanaf 1.000 fr.

– steunend lid: 500 fr.

– gewoon lid: 300 fr.

Als lid blijft u op de hoogte van al de activiteiten en heeft u gratis toegang tot het museum en dokumentatiecentrum. Als lid bent u, na afspraak, onze welgekomen gast en krijgt u steeds een geleid bezoek.

Zonder uw milde steun kan het doel van onze vzw **STICHTING RENE DE CLERCQ** niet verwezenlijkt worden. **WIJ REKENEN OP U.**

Lees ook de volgende bladzijden. U zult merken: René De Clercq verdient uw **MILDE WAARDERING.**

Stort op onze bankrekening nr. 463-5147011-71

WIJ DANKEN U OPRECHT.

Opening museum
René De Clercq
09 juni 1991
DEERLIJK

DE STAATSHERVORMING : EERSTE, TWEEDE EN DERDE FASE

75 JAAR geleden schreef René De Clercq haast "profetische" gedichten die nu nog aktueel zijn :

ER LIGT EEN STAAT TE STERVEN

Er ligt een staat te sterven,
Was nooit geheel gezond,
Hij liet een volk verderven,
Ging zelf daaraan ten grond.

Er ligt een staat te sterven,
Die oogen hebben, zien 't —
Heeft menig, menig werven
Een goeden dood verdiend.

Er ligt een staat te sterven,
Heel zachtjes, zonder pijn.
Twee volkeren zullen erven.
Ik zal op de uitvaart zijn.

Ik ook had rood geloof; dat is vervlogen.
Ik ook had roode hoop; die is vernederd.
Wij zijn belogen, Volk, wij zijn bedrogen!
Al mijne liefde gaat naar Vlaanderen sedert.

Waar het recht niet deugt,
En bedrog verheugt,
Waar lasteren roem en gewin is,
Waar uw bloed wordt gevegd,
En uw armoe getergd,
Wijl uw spraak te gemeen en te min is;
Vlamingen op, bij duizenden op,
Met hartig hart en koppigen kop!
Wij sloopen en bouwen,
Wij nemen en houden,
Tot alles ons recht naar den zin is.

Rekening, regeling, werk van duur;
Weg met de Voogden! Zelfbestuur!

(gedichten uit *De Noodhoorn*)

DIE ARME WALEN

Daar is iets aan 't veranderen
In Vlandren.

O wee die arme Walen!

Zij moeten voortaan

Hun koken en braan

Betalen.

Daar valt niet meer te pluimen,

Daar valt niet meer te schuimen;

Zij moeten Vlandren ruimen,

O wee!

PIETER VIS DAGVAARDT DE STICHTING RENE DE CLERCQ

Elza De Clercq deed in 1986 in volle bewustzijn en met overtuiging handgifte van vele archiefstukken van haar vader ten behoeve van het René De Clercqmuseum. De Nederlander Pieter Vis, die op 38-jarige leeftijd in 1988 huwde met de toen 82-jarige Elza De Clercq, eist nu langs gerechtelijke weg veel archiefstukken op, zelfs stukken die niet van Elza afkomstig zijn! Het zou jammer zijn voor René De Clercq, voor zijn museum en voor het Vlaamse volk als bovenvermeld archiefmateriaal voor Vlaanderen zou verloren gaan of verspreid geraken.

BB 30

eb 22.1.90

DAGVAARDING.

Het jaar negentienhonderd negentig, op *22 februari*

Op verzoek van :
Pieter VIS, dokter of music,
wonende te Houten, Nederland, Kervelhof 6,

Hebbende als raadsman Meester Paul WILDIERS,
advocaat te Antwerpen, er kantoorhoudende Mechelsesteenweg
nr 214,

Aangezien mijn verzoeker de universele erfgenaam is van
wijlen zijn echtgenote Elza Constantia Paulina DE CLERCQ,
overleden te St Niklaas op 16 januari 1989,

Aangezien de overledene onder meer eigenaar was van de
hierna vermelde goederen, onder voorbehoud deze aan te
vullen in de loop van het geding,

Aangezien de overledenen ingevolge mangelinge overeenkomst
deze goederen had toevertrouwd in bruikleen aan hiernage-
daagde,

Aangezien bij schrijven van 24.4.89 hiernagedaagde in ge-
breke werd gesteld deze goederen terug te geven, doch tot
op heden hieraan geen gunstig gevolg werd voorbehouden,

Aangezien alle minnelijke pogingen om teruggave der
goederen te bekomen zonder gevolg zijn gebleven,

Heb ik ondergetekende, CHRISTIAN MESSELIER, gerechtsdeur-
waarder, gevestigd te 8500 Kortrijk, aan de Handelskaai, 3.

DAGVAARDING GEGEVEN AAN :
Vereniging zonder Winstoogmerk Stichting René DE CLERCQ
waarvan de zetel gevestigd is te Deerlijk, Beverenstraat
16,

waar zijnde en er sprekende tot

Dr. Pieter Vis
paragrafen

zo verklaard, die niet tekent voor ontvangst der kopij,

EERSTE BLAD

ONTBREKENDE BOEKEN IN ONS ARCHIEF

Onze verzameling van de werken van René De Clercq is helaas nog steeds niet compleet. U zou de Stichting een bijzondere dienst bewijzen mocht u ons een van de volgende werken (tegen betaling) aan de hand doen:

Gedichten, Jules Vermaut, Kortrijk, 1896, 67 p.

Echo's, A. Siffer, Gent, 1900, 131 p.

Natuur, Julius De Praetere, St.-Martens-Latem, (1903), 128 p.

Van aarde en hemel, vermeerderde uitgave, A.W. Sijthoff, Leiden, 1928, 103 p.

Halwijn's straf, A. Siffer, Gent, 1898, 20 p.

De internationale roeiwedstrijd te Terdonck, (Jong Vlaanderen) Gent, (1900?), 16 p.

Halwijn. Opera in drie bedrijven en vijf taferelen, in: *De Vlaamsche Gids*, 2 (1906) p. 112-145

De vlasgaard. Zangspel, V. Roegiers-Van Schorisse, Gent, 1905, 32 p. (een co-productie met Jan Lefèvre)

De hoeven. Drama in drie bedrijven, Gebroeders Janssens, Antwerpen, 1913, 58 p. (een co-productie met Jan Lefèvre)

De vlasgaard. Zangspel in drie bedrijven en vier taferelen, 3de uitgave, Pol Saelens, Gent, 1921, 48 p. (een co-productie met A. Sevens)

A book of Homage to Shakespeare to commemorate the three hundredth anniversary of Shakespeare's death, Edited by Israel Gollancz, Oxford, 1916 (bevat een vertaald gedicht van De Clercq op p. 465)

Anthologia Belgica Poieton. II. Hoi Phlamandoi, Athene, 1970 (bevat een vertaald gedicht van De Clercq op p. 64)

9 juni 1991

OPENING RENE DE CLERCQMUSEUM

WIJ HEBBEN NOG TE KOOP (en u steunt hiermede onze Stichting) :

HET LEVEN EN WERK VAN GRETHA EN ADRI PIECK
gebonden boek, linnen kft met goudopdruk,
216 pagina's, 360 illustraties waarvan 170 in kleur,
uitgegeven door de Stichting G. & A. Pieck, met advies van Max Pieck

....ex. x 670 =

RENE DECLERCQ...UIT LIEFDE ALLEEN
geïllustreerde biografie met tientallen foto's.
Prachtig kijk- en leesboek.
voorwoord : André Demedts.
geschreven door G.DEPAMELAERE
ingenaaid - 164 pagina's

....ex. x 440 =

RENE DE CLERCQ. Een monografie
door Dr.K.HULPIAU
Bekroond door de Koninklijke Academie
voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
Hét standaardwerk over René De Clercq
ingenaaid - 503 pagina's
(zeer beperkte voorraad)

....ex. x 1290 =

LIEDEREN LEEFT
Een bloemlêzing uit de beste gedichten van René De Clercq,
door de dochter Elza De Clercq verzameld,
ingeleid door Wies Moens
ingenaaid - 202 pagina's
(zeer beperkte voorraad)

....ex. x 430 =

DE NOODHOORN
Facsimile-uitgave van de 5de druk met
tekeningen van Adri Pieck,
uitgegeven door de dochter Elza De Clercq
198 pagina's
(zeer beperkte voorraad)

....ex. x 430 =

totaal :

BETAAL fr op rekening nr 463-5147011-71 en u ontvangt deze boeken PORTVRIJ.

Ik wens een faktuur in exemplaren met de volgende tekst

Richt uw bestelling aan :
Stichting René De Clercq vzw
Beverenstraat 16
8740 Deerlijk

en deze wordt prompt uitgevoerd.

DANK U.

150 JAAR GELEDEN WERD HUGO VERRIEST TE DEERLIJK GEBOREN

Deerlijk en Ingooigem zullen dit samen vieren op zaterdag 24.11.1990 en zondag 25.11.1990.

Hugo VERRIEST heeft een zeer grote invloed gehad op onze dichter René De Clercq. Verriest schreef: *eertijds heeft er een volk bestaan, edel en groots. Dat volk moet herleven.*

De Clercq voegde er aan toe:

*Daar is maar één land, dat mijn land kan zijn,
Het groeit naar de daad, en die daad is mijn;
Het wordt in de wereld VEEL of NIETS,
Daar is maar één Vlaanderen, en 't is Dietsch.*

In de monografie *René De Clercq* van Koen Hulpiau lezen we op p. 90-92:

Indien het mogelijk was de invloed die sommigen op De Clercq uitoefenden te meten, dan zouden wij waarschijnlijk tot de vaststelling komen dat die van Hugo Verriest het grootst is geweest: groter dan die van Fredericq, Van de Woestijne of Sevens. Alleen geeft De Clercq zelf daar minder ruchtbaarheid aan dan hij doet voor Fredericq, en anderzijds is Verriest er niet de man naar om dit bij herhaling te verkondigen, zoals Van de Woestijne doet. De betekenis van Hugo Verriest voor De Clercq was waarschijnlijk in hoge mate persoonlijk zodat ze minder in de openbaarheid wordt gebracht. Zijn verering en dankbaarheid zijn echter blijvend en diep. In oorlogstijd in Nederland heeft hij behalve een paar schilderijen ook een foto van Hugo Verriest aan de wand hangen in zijn werkkamer in Bussum. Na de oorlog, in ballingschap in Nederland, lezen we over Verriest in een van zijn artikelen: "Mijn vriend en vereerde dorpsgenoot" en verder heeft hij het daarin over de "onbevooroordeelden, breedten en beminnelijken geest". Hij is verbolgen als "L'Echo Belge"; behalve andere vooraanstaande Vlamingen, ook Hugo Verriest aanvalt; dat "wekt afkeer en gruwen".

En jaren later schrijft hij nog dat Verriest voor hem in die tijd was "naast Paul Fredericq mijn beschermmer en geestelijke vader".

Het is klaar dat Verriest hem niet alleen een steun was om zijn eerste werken door Siffer te laten uitgeven, maar ook dat hij hem tot dichten aanzette en sterk aanmoedigde.

Hoe diep H. Verriest ingreep in de ontwikkeling van De Clercq onthult Edgard Lemaire-Dens in een voordracht over De Clercq, waar hij zegt: "Al het goede en schoone, dat in hem was, steunde Verriest en zo, door dezen bekwamen [...] meester aangemoedigd, is René De Clercq de volksdichter bij uitnemendheid geworden".

De verwantschap tussen beider ideeën is in het algemeen opvallend. Soms kan men zelfs opvattingen van beiden gewoon naast elkaar leggen.

Omdat de invloed van Verriest in bepaalde opzichten evident is, is het best mogelijk dat hij eveneens De Clercqs evolutie naar het lied-dicht gestimuleerd heeft.

Verriest is erom bekommerd het volkse lied en het zingen ervan opnieuw populair te zien worden. Als hij inderdaad 'op hoop van zegen' De Clercq in het lied-dichten aanmoedigt, dan is zijn ijver niet zonder gevolg gebleven. In dit verband past het te wijzen op de invloed die Verriest heeft gehad op De Clercq, met betrekking tot het ritme, een van de meest opvallende kenmerken van zijn liederen. Andermaal bij Greshoff lezen wij dat het Hugo Verriest was die hem "vooral rhythmus deed voelen". Als dat waar is, dan is Verriests rol in de ontwikkeling van De Clercq zeer ingrijpend en blijvend geweest.

Hugo Verriest

° DEERLIJK 25.11.1840
+ INGGOOIGEM 27.10.1922

DE RESTAURATIE VAN HET GEBOORTEHUIS RENE DE CLERCQ NADERT STILAAAN ZIJN VOLTOOIING

Momenteel zijn de gemeentewerklieden bezig met de laatste hand te leggen aan de restauratie van het tweehonderd jaar oud geboortehuisje van onze dichter René De Clercq. Er resten nog de afwerking van de ommuurde binnentuin, het aanleggen van het terras en het schilderen van de voorgevel. De gemeentewerklieden restaureerden op een werkelijk prachtige wijze de woning onder leiding van mevrouw Goossens van de dienst Monumenten en Landschapszorg. Op de benedenverdieping werden de open haard en de bakkersoven in hun oorspronkelijke vorm gerestaureerd. Ook in het aanpalend keukentje zijn de *Leuvense stoof* en de *pompbak* een bezienswaardigheid.

Er werd destijds gekozen voor de zogenaamde *zachte restauratie*. Dit betekent dat in principe al het oorspronkelijk materiaal behouden gebleven is. Alles werd grondig gereinigd en waar nodig hersteld. Slechts daar waar het absoluut onmogelijk was, wegens verrotting b.v., werden nieuwe materialen gebruikt. Deze nieuwe gedeelten, zowel metselwerk als houtwerk, werden echter op een zorgvuldige manier van het oorspronkelijke nagemaakt.

Voor de binnenschildering werden dezelfde kleuren gebruikt als er op de oudste verflagen teruggevonden werden.

De restauratie van het geboortehuisje moet beëindigd zijn tegen de monumentendag op 8 september. Dan wordt het huisje voor de eerste maal opengesteld voor het publiek.

Voor de René De Clercq stichting blijft er dan nog het zeer belangrijk werk om het tegen 9 juni 1991 als museum open te stellen.

De gemeentelijke vaklui die het René De Clercqhuis in zijn oorspronkelijke staat herstelden (hier met schepen Vantieghem), maakten er een juweeltje van. (foto STW)